

Lissi Jensen, Gl Aabenraavej 6G, 6300 Gråsten

Guide Visit Sønderborg

Gråsten den 1. oktober 2021

Havehistorisk Selskab

Besøg i Gråsten Slotshave og Den Kongelige Køkkenhave den 14. august 2021.

Min beretning tager udgangspunkt i mit job som guide for Visit Sønderborg.

Gråsten Slotshave – en engelsk landskabshave

En tur gennem den 100.000 m² store Slotshave er i sig selv en næsten eventyrlig oplevelse.

Som guide lægger jeg vægt på at fortælle om H.M. Dronning Ingrid's tanker og evner til at få planterne til at fremstå på bedste måde.

De mange traditioner som H.M. Dronning Ingrid skabte og som H.M. Dronning Margrethe og hendes to søstre mestrer at holde i hævd.

Her er store gamle træer, der skaber en utrolig atmosfære. Samt søer i forskellige størrelser.

Stauderede med blomster i mange dejlige farver.

Sofiero Margueritter og duftgeranier.

Tulipantræer og selvfølgelig de gamle Gråstenæbletræer.

En fin rosenhave, og mange rhododendron, som lyser op i maj måned med klare farver.

Den Kongelige Køkkenhave – 7.500 m².

Anlæg af den nye køkkenhave skete i samarbejde med mange private fonde, Slots- og Kulturstyrelsen og Sønderborg Kommune.

Den nye Kongelige Køkkenhave er indviet den 24. juli 2020 af H.M. Dronning Margrethe II og H.K.H.

Prinsesse Benedikte.

Den gamle køkkenhave, som H.M. Dronning Ingrid havde anlagt, var forfalden og trængte til fornyelse.

Sammen med havens gartnere bliver krumtappen i driften "Væksthuset" der er Sønderborg Kommunes aktivitets- og beskæftigelsestilbud til sårbare og udsatte voksne.

Borgerne skal ikke alene passe dele af køkkenhaven, men også stå for drift af cafe og butik m.v.

Haven dyrkes efter økologiske principper og med et 8-årigt sædskifte.

Næsten alle former for grøntsager dyrkes her.

Frugtbuske, frugttræer. Æblesorterne er især udvalgte efter deres tilhørsforhold til Gråsten.

Køkkenhaven forsyner den kongelige husholdning med grøntsager og frugt, når der er residens på slottet.

Året rundt fungerer køkkenhaven som en ny regional turistattraktion og som et lokalt samlingspunkt

for undervisning og aktiviteter, der knytter sig til bæredygtig dyrkning af urter, grøntsager, bær og frugt.

På turen rundt i køkkenhaven kommer vi forbi:

Velkomstbygningen med cafe og butik

Vinterhaven og de tre gamle drivhuse

Den nye driftsbygning (en kopi af det gamle gartnerhus)

Paradehuset, som er tænkt til bl.a. skolebørn, udstillinger og naturligvis som rum for opbevaring af sårbare planter.

3 havebrønde og naturligvis alle bedene med de dejlige grøntsager og bær- og frugtbuske.

Nyplantede Gråstenæbletræer langs med Tapis Fleur.

Til slut de mange hævede bede med utallige krydderurter.

En dejlig og også smuk køkkenhave med mange blomster ind imellem de friske grøntsager, så bier og andre insekter også nyder at være her.

Tak for Jeres besøg og kom snart igen.

Med venlig hilsen

Lissi Jensen

Guide ved Visit Sønderborg